

El Gust per la Lectura 2016-2017

CICLE MITJÀ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Per un plat de macarrons

Mercè Canela

Quadern de l'alumne

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

El Gust per la Lectura 2016-2017

Cicle mitjà d'educació primària

Per un plat de macarrons

Quadern de l'alumne

Departament d'Ensenyament
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

Estel Alcañiz Montiu
Sandra Pallarès Llaó

Setembre de 2016

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

Qui ha escrit aquest llibre?

1. Abans de començar a llegir una història nova, t'ajudarà saber qui l'ha escrita. De seguida que t'arribi el llibre d'aquest dossier a les mans veuràs que l'escriptora de *Per un plat de macarrons* es diu Mercè Canela.

Mercè Canela

Per poder-la conèixer millor, pots visitar el web

<http://www.escriptors.cat/?q=autors>.

Tafaneja i remena una mica, hi trobaràs tota la informació per poder endinsar-te en tots els seus mons.

2. Ara que ja saps on trobar informació sobre l'autora, emplena els buits del text biogràfic amb les paraules que tens a continuació:

premis

estudiar

bibliotecària

biblioteca

estranger

redacció

obra

escriptora

escriptura

Mercè Canela Garayoa va néixer a Sant Guim de Freixenet (la Segarra) l'11 de juliol de 1956. Als quinze anys es trasllada a Barcelona, i en acabar el batxillerat comença a _____ arqueologia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Als vint anys, escriu la seva primera _____ *De qui és el bosc?* (1976). I un any després, el 1977, guanya el premi Josep Maria Folch i Torres amb *L'escarabat verd*.

Comença a treballar a la UAB de _____, però la Mercè tenia moltes ganes de viure una temporada a l'_____. Deixa la feina a la _____ i se'n va tres mesos a Berlín i després a Brussel·les, on viu vuit anys, treballa i estalvia per poder-se dedicar a escriure.

El 1994 torna a Barcelona i fa realitat el seu desig de viure de l'_____. Publica: *Les portes del temps* (1995), *La casa de les acàcies* (1997) i *Els dimarts del senyor F.* (1998), entre d'altres.

El 1980 entra a formar part de la _____ de *Cavall Fort* i des de la tardor de 1997 n'és la directora.

La seva tasca com a _____ li ha merescut diversos _____: premi Crítica Serra d'Or 1981 amb *La fantasia inacabable d'Antoni Gaudi*, premi Esparver 1982 amb *Lluna de tardor* i el premi Vaixell de Vapor 1991 amb *S'ha de ser animal!*.

Font: Adaptació www.escriptors.cat

3. Consulta la web de l'exercici 1 i la biografia de l'exercici 2. Completa i ordena els premis que ha guanyat la Mercè Canela.

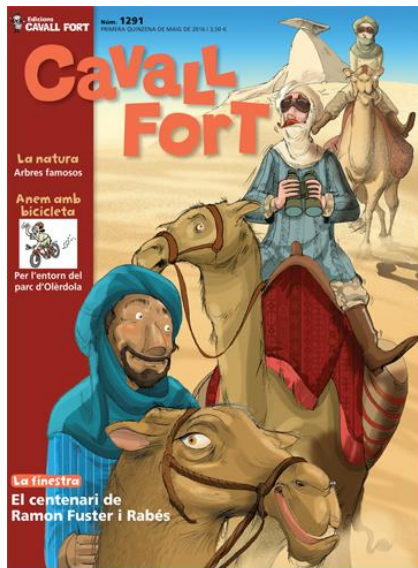
ANY	TÍTOL DE L'OBRA	PREMI
		Vaixell de vapor de narrativa infantil
	<i>La fantasia inacabable d'Antoni Gaudí</i>	
		Guillem Cifre de Colonya
1	1977	L'escarabat verd
		L'Esparver de narrativa juvenil
		Llista d'Honor de l'IBBY
	<i>El planeta dels set sols</i>	

4. Ara ja saps que l'autora del llibre que estàs a punt de començar a llegir ha estat molt viatgera. Marca i anomena les ciutats on ha viscut en aquest mapa mut. Després marca-hi els recorreguts i trajectes que ha anat fent, cadascun d'un color.

Font: Mapas de Europa: <http://d-maps.com>

5. La Mercè Canela és la directora de la revista *Cavall Fort*. Per grups fullegeu uns quants exemplars de la revista i fixeu-vos en les portades.

- A més del títol de la revista, quins subtítols es destaquen a les vostres revistes?

Número: Data:	Subtítols:
Número: Data:	Subtítols:

- Sempre són els mateixos a totes les revistes? _____

- A dins de cada revista es pot trobar aquest subtítol? _____

I la il·lustració gran de la portada, quina relació té amb el contingut de la revista?

- Per què creieu que s'han destacat a la portada aquestes informacions?

6. A la pàgina 3 de cada revista hi trobareu el sumari.

- Què creieu que és un sumari? Comproveu-ho!

Un sumari és...

- En les revistes que heu consultat coincideixen alguns apartats del sumari? Quins?

- Per què us pot servir el sumari? Quins avantatges té?

7. Sabeu fer de detectius? A veure si trobeu en quin lloc de la revista diu que la Mercè Canela és la directora.

Es pot trobar a...

A totes les revistes surt al mateix lloc o va canviant a cada revista?

Activitats per fer abans de llegir

---

8. Els llibres, els contes, els còmics, les enciclopèdies o els diccionaris tenen el seu lloc a la biblioteca. Aneu-hi a fer un volt i comenceu a fer aquestes activitats.

- Hi has trobat més llibres de la Mercè Canela? Recull-los en aquest quadre.

- T'agraden les cobertes que tenen? Quina t'agrada més? Per què?

- Tret de *Per un plat de macarrons*, quin altre llibre voldries que et regalessin per llegir? Per què?

M'agradaria que em regalessin...

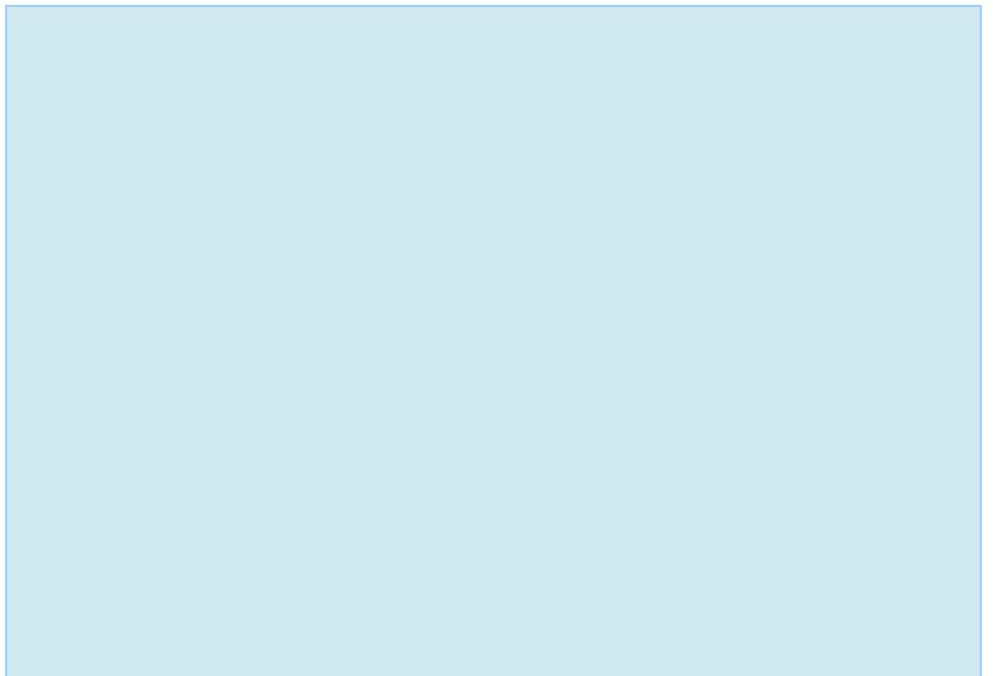
- I quin regalaries tu a algun amic o amiga? Explica-ho.

Jo regalaria...

9. Ja que sou a la biblioteca, busqueu i expliqueu com estan classificats i ordenats els llibres.

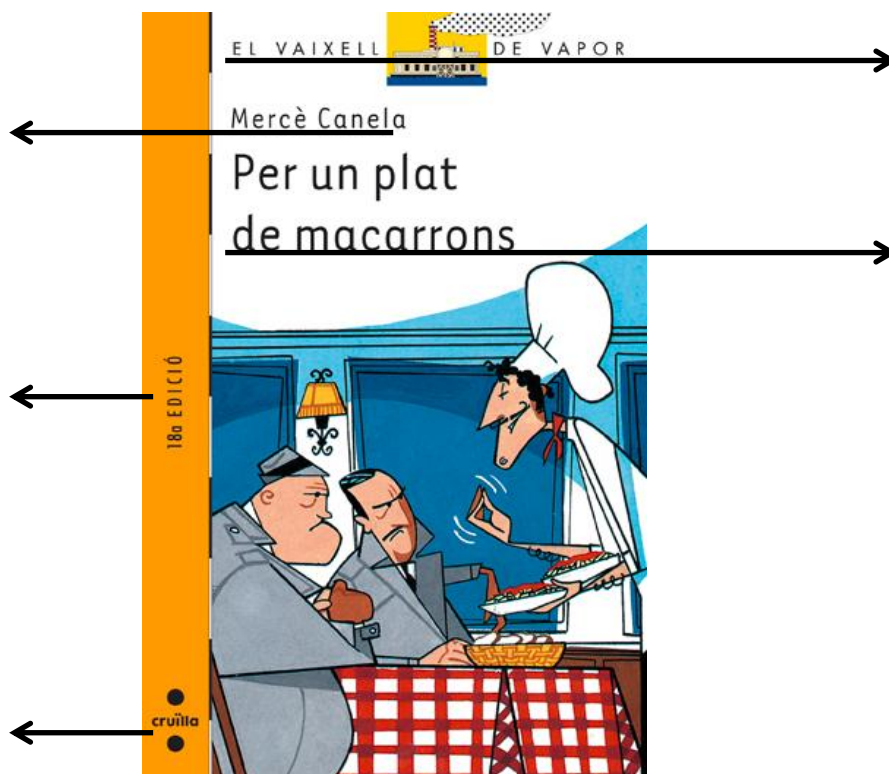
- I a casa? Com ordeneu els llibres?

10. Relaciona aquest vocabulari amb el dibuix de la portada.

Títol	Editorial	Col·lecció	Edició	Autora
-------	-----------	------------	--------	--------

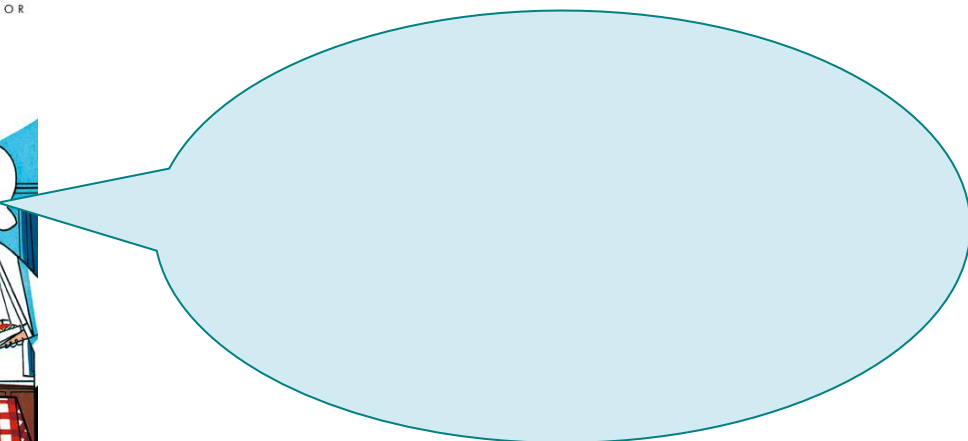
- Ompliu la fitxa de *Per un plat de macarrons*, d'aquesta manera la podreu incloure en la vostra biblioteca personal, o començar-ne una.

Títol:
Autora:
Il·lustrador/a:
Editorial:
Col·lecció:
Any:
Nombre de pàgines

11. Com heu vist, a la coberta dels llibres hi ha imatges i dibuixos que ens ajuden a introduir-nos a la història que llegirem.

- Fixa't en el dibuix de la portada. Quin deu ser el tema principal d'aquesta història? Per què ho creus?

- De què treballa el personatge que està dret amb uns plats a les mans? _____
_____ Què deu d'estar dient?

- Mira els altres dos personatges. Per què posen aquestes cares? Què els deu passar?

12. Observa la coberta sencera, amb el títol i el dibuix. Marca quines d'aquestes afirmacions creus que es compliran.

- a) El senyor del barret blanc és un cuiner italià.
- b) Aquests macarrons han sortit massa picants.
- c) Els dos clients asseguts a la taula no volen menjar.
- d) El cuiner no els vol servir macarrons.
- e) Els clients estan enfadats perquè els macarrons no són bons.

13. A molts nens i nenes els agraden els macarrons, sobretot amb tomàquet i formatge. T'agraden, a tu? Amb què els acompanyes?

- Qui fa els que t'agraden més? Explica-ho. Si no t'agraden digues per què.

14. Què faries tu *Per un plat de macarrons*?

- Regalaria la meva joguina preferida.
- M'oferiria voluntari per parar i desparar taula tota la setmana.
- Em posaria un tap a la boca, perquè no m'agraden!
- Em vendria la meva peça de roba preferida.
- Donaria tots els meus estalvis.
- M'amagaria sota la taula perquè no m'agraden gens!

15. La contracoberta és la part del darrere del llibre, on hi ha sempre un text amb informació sobre l'autor i l'argument de la història que ha escrit. Relaciona les dues columnes per fer frases sobre l'argument.

1. Hi ha gent que...	a) ...dóna un cop de mà al Bruno.
2. La Maduixa és...	b) ...ha desaparegut.
3. La Maduixa...	c) ...es torna boja pels plats exquisits.
4. El Bruno és...	d) ...la gata del Bruno.
5. La Rita...	e) ...el millor cuiner italià de la ciutat.

16. En petit grup torneu-vos a llegir el text de la contracoberta. Penseu-hi una estona i recolliu les preguntes que se us acudeixin sobre la història que llegireu.

Exemple:

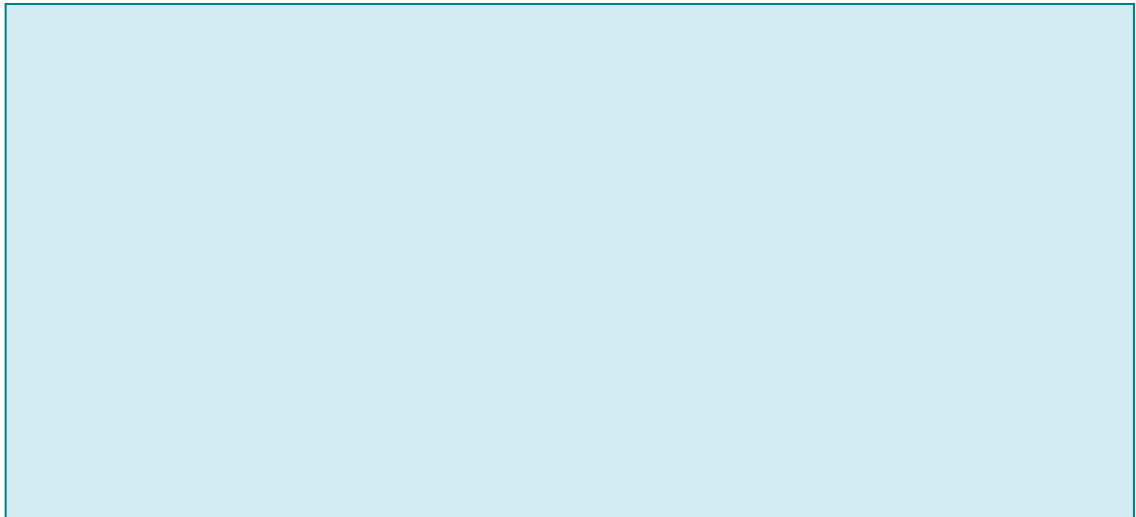
Algú es pot tornar boig per un plat?

Activitats per fer mentre llegim

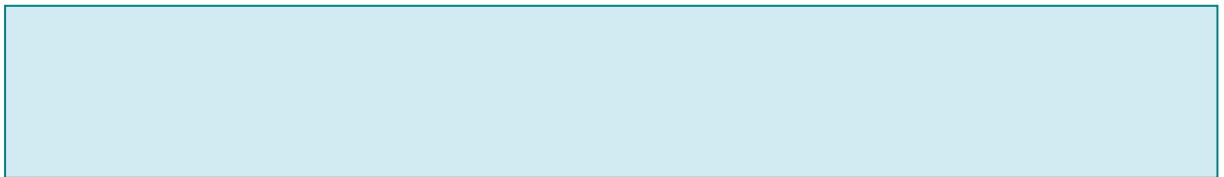
Capítol 1

17. «El Bruno tenia un problema: era enormement despistat». Com te n'has adonat? Vés llegint i recull aquells fets que et fan adonar que el Bruno és molt despistat.

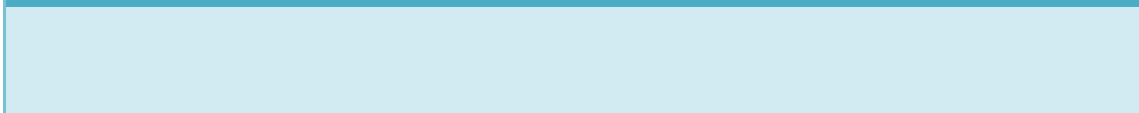
18. A la segona pàgina trobaràs la descripció de la Maduixa. Torna-la a llegir i dibuixa-la.

19. Quin és el secret de la Maduixa?

20. Els macarrons tan famosos del Bruno són *all'arrabiata*. Sabeu com estan fets? Cerqueu la recepta a Internet, per exemple, i comenteu-la entre tots.

Ingredients:

Preparació:

Afegiu una fotografia dels macarrons *all'arrabiata*.

21. Tots els plats tenen el seu secret, i la Maduixa se'ls sap tots. I sort d'ella, perquè el Bruno és d'allò més despistat. Quin ingredient es deixava, el cuiner? Ordena les lletres per recordar-lo:

À E T R S E P → _ _ _ _ _

- Què són? Busca'n la definició al

diccionari.

22. Completa aquestes paraules i sabràs més ingredients italians:

_oza_e_la

oli_e_

masc_r_one

to__qu_t

alfàb_e_a

nxov

23. De què treballa la Rita?

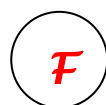
Quines feines fan les persones que es dediquen a aquesta professió?

Escriviu en aquest quadre totes les que sabeu. Recolliu també les que vagin sortint al llarg de la lectura, i marqueu amb una X les que fa la Rita.

Llista de feines d'un/d'una	Ho fa la Rita?

Capítol 2

24. Digues si aquestes afirmacions sobre els senyors que volen comprar la recepta dels macarrons són veritat o falses. Si són falses, corregeix-les.

- De primer van prendre uns macarrons *all'arrabbiata* i després en van voler més.
- El Bruno diu que els secrets de la seva professió són secrets i no s'expliquen.
- Els dos homes li van dir que els enviava un senyor molt important i que aconseguirien la recepta com fos.
- Malgrat tot, el Bruno va tenir la sensació que no tenien males intencions.

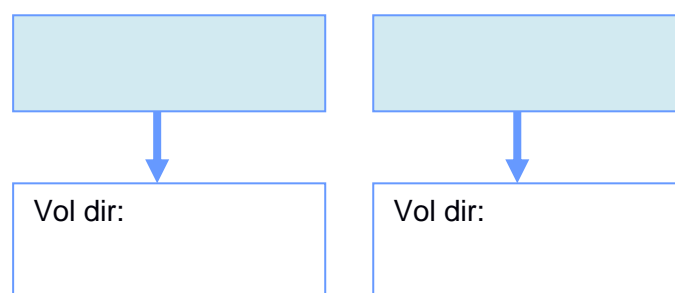
Capítols 3 i 4

25. La Maduixa ha desaparegut i el Bruno està ben perdut. Aquesta nota és la que li han enviat els segrestadors, però està molt desordenada. Ordena-la per ajudar el pobre cuiner.

- Aviat rebràs les nostres instruccions.
- Si vols tornar a veure viva la teva gata, ens hauràs de donar la recepta dels macarrons *all'arrabiata*.
- Vigila de no fer cap pas en fals, si no vols que el teu animalot es converteixi en gat a la cassola!
- Et vam avisar!

26. La Rita està segura que els raptors de la Maduixa també han causat estralls als altres dos restaurants. Com es diuen aquests restaurants?

27. En un dels restaurants afectats ara hi ha un banc que es diu Worldpistrincs. Aquest nom està fet amb dues paraules, una en anglès i l'altra en català. Quines paraules són? Què signifiquen?

28. Sabries dir sinònims de la paraula pistrincs?

Feu una pluja d'idees entre tota la classe.

PISTRINCS

29. La Rita treballa al diari *El Safareig*.

Què és un *safareig*?

Què vol dir *fer safareig*?

Creus que és un nom encertat per a un diari? Per què?

30. El capítol 4 acaba dient: «La Rita no va poder parlar ni amb el senyor Giralpeix ni amb monsieur Romarin: tots dos havien desaparegut de la ciutat i no hi va haver manera de localitzar-los. Allò encara li va **fer més mala espina**».

Què vol dir *fer mala espina*?

Capítols 5 i 6

31. El Bruno finalment ha decidit anar a buscar la seva gata amb dues receptes diferents, una de correcta i una altra amb les quantitats canviades.

- Quina els dóna, finalment?

- Què hauries fet, tu? Per què?

- Què pot passar si es modifiquen les quantitats de bitxo i tomàquet de la salsa dels macarrons?

32. Ordena aquestes paraules que surten en aquests capítols.

RATEMBOI → __ B __ R __ T

BULLTIBA → _ AT _ BU _ L

PARLLEJARPE → _ A _ PE _ L _ J _ R

PERNENTIMTI → I _ P __ T _ NE _ T

NIASETUADASM → _ N _ US _ A _ _ AD _

CERTADESCONDA → __ SC _ N _ E _ T _ _ A

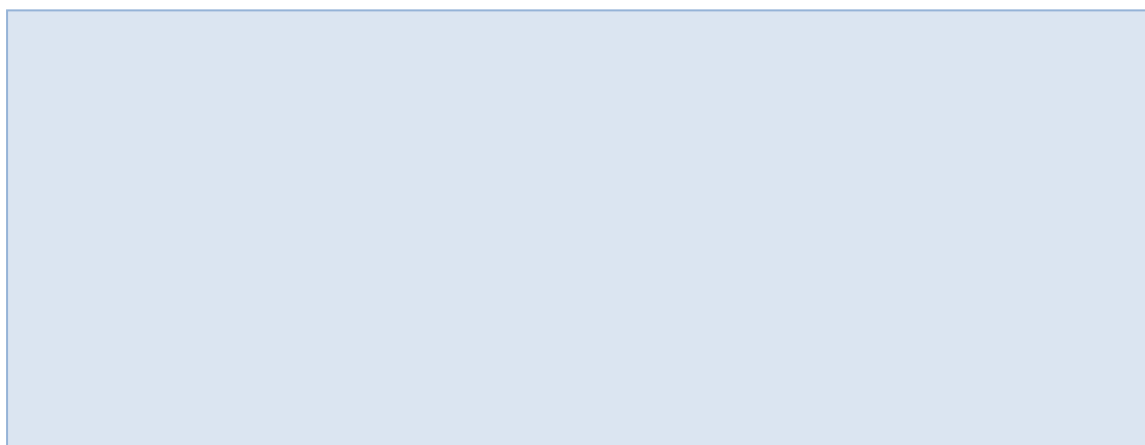
QUESCATRENCLOS → T _ ENC _ C _ O _ _ U _ _

Capítols 7 i 8

33. Al capítol 8 la Rita diu que ja té la clau del misteri! Està convençuda que l'Abel Braol està al darrere de tot plegat. Quins fets ho demostren? Assenyala quines afirmacions són falses i quines són veritat.

V o F	Els fets
	L'Abel Braol és un magnat de les finances, i el seu principal negoci és la construcció.
	La immobiliària que compra el restaurant Chez Romarin és Braol & Braol S.A.
	La policia informa a la Rita que l'Abel Braol té antecedents criminals.
	La cadena de supermercats Bakombà també és propietat de l'Abel Braol.
	El lloc on el Bruno va a canviar la recepta per la Maduixa és el pàrquing de Bakombà.
	Els clients del restaurant del Bruno apareixen en una fotografia de la casa de l'Abel Braol.
	El banc Worldpristrincs dóna préstecs al centre comercial Bakombà.
	Les càmeres de seguretat del banc han enregistrat l'Abel Braol amb la Maduixa sota el braç.
	El banc Worldpristrincs obre una oficina a l'antic restaurant l'Escudella.

34. En què consisteix el pla de la Rita i el Bruno per recuperar la Maduixa i resoldre el misteri?

Capítol 9

35. «La Rita va mirar-se la llista de preguntes que s'havia preparat: les típiques d'una entrevista d'aquella mena». En una entrevista el periodista fa preguntes per conèixer les opinions i les idees d'una persona. Quines preguntes us haURIA agradat fer a vosaltres al Sr. Braol? Completeu la llista.

Entrevista a l'Abel Braol

–Vostè va haver de deixar els estudis per posar-se a treballar?

–Com va arribar a fer la seva gran fortuna?

...

36. Al capítol 9 trobareu la descripció del Sr. Braol. Rellegiu-la i cerqueu adjectius que ens diguin com és físicament, i com és el seu caràcter.

Com és físicament el Sr. Braol?	Quin caràcter té?

Capítol 10

37. La Rita i el Bruno treuen el cap per la porta de la cuina i es queden amb la boca oberta.

Què veuen?

Quines olors senten?

Quins sorolls senten?

38. Què feien els cuiners i els seus ajudants? Feu la llista de les accions que fan els cuiners per elaborar els diferents plats:

Assenyaleu amb una creu les tasques de què no havíeu sentit a parlar mai, i esbrineu-ne el significat entre tots.

39. Creieu que és normal tenir tants cuiners treballant per a una sola persona? En què us fa pensar, això?

40. Digues si és veritat o fals.

- La Rita sent debilitat per les revistes de cuina.

- La cambrera és una lectora incondicional d'*El Safareig*.

- La Maduixa només és a la cuina quan té fred.

- El Bruno rep un tret i cau a terra.

Capítols 11 i 12

41. Ordena aquest text.

Al principi li va costar una mica interpretar els senyals, però al cap d'una estona ja havia après a distingir entre uns mèus i uns altres, i entre els gestos d'aprovació i els de desaprovació.

Tot sota la mirada divertida del Bruno, que només obria la boca per animar la seva amiga, però que en cap moment no es va dignar a contestar-li cap de les seves consultes, per molt atabalada que la veiés.

I com si allò hagués estat una ordre, la gata es va posar a recórrer la cuina, amb la Rita al darrere.

Allà on s'aturava la Maduixa, ella també s'hi aturava: obria armaris, triava estris de cuina i ingredients, mesurava quantitats de cada cosa, apujava o abaixava el foc.

Activitats per després de llegir

---

42. Posa't a prova. Saps contestar aquestes preguntes?

- Per què l'amo de L'Escudella i de Chez Romarin s'han amagat?

- Per què l'Abel Braol compra les receptes i prohibeix als cuiners que tornin a servir aquest plat?

- La majoria de cuiners de l'Abel Braol hi treballen per voluntat pròpia? Per què no s'hi rebel·len?

43. Tots els diaris donen la notícia del que ha passat, però cadascun destaca fets diferents. A què es refereix cada titular?

BRAOL I BRAOL A LA PRESÓ	
MILIONARI VÍCTIMA DE LA GOLAFRERIA	
EL CUINER VA PLANTAR CARA	
GIRALPEIX I ROMARIN SURTEN DE L'AMAGATALL	

44. El Bruno està enamorat de la Rita des de l'inici del llibre, i no es decideix a declarar-se-li. Ara que coneixes tot el que els passa, quin creus que hauria estat el millor moment per declarar-s'hi? Per què?

45. Quines són les pitjors coses que fa el Sr. Braons?

Per què creus que és així?

46. Quin tipus de llibre és *Per un plat de macarrons*?

☐	Una novel·la de misteri
☐	Una novel·la
☐	Una novel·la romàntica
☐	Una novel·la d'aventures
☐	Una novel·la d'intriga

Explica-ho!

47. En Ramon Rosanas és l'il·lustrador de *Per un plat de macarrons*. Mira't les il·lustracions del llibre i tria'n una. Analitza una mica el seu estil:

Ramon Rosanas

- Quins colors utilitza?.....

- Com caracteritza els personatges?

- Quins detalls apareixen en la il·lustració que has triat?

- Com ho fa per separar els espais?

Prova d'imitar algun dels seus dibuixos.

48. Com es diu *macarrons* en italià? _____

Saps altres paraules en italià?

49. Segur que els macarrons que t'agraden més són els de casa. Com els feu? Recull la recepta i així sempre la tindràs per quan en vulguis preparar.

Ingredients:

Preparació:

- Busca la recepta dels macarrons *all'arrabbiata* i compara-la amb la teva.

S'assemblen en:

Es diferencien en:

50. Sabies que fins i tot hi ha cançons sobre els macarrons? Aquí en tens una de mostra, però se n'han barrejat algunes estrofes. Escolteu-la i endreceu-la.

<http://redmp3.cc/7981252/bitayna-els-macarrons.html>

Els macarrons (Bitayna, 2002)

Un minyó fingint-se greu
volia fer testament:
per haver dels seus patrons
un bon plat de macarrons.

Vaig conèixer un bon tinent
que canviava amb el sergent
la guerrera i els galons
per un plat de macarrons.

Si vols ser un bon soldat,
a la guerra has d'anar armat
i veuràs com dels canons
surten plats de macarrons.

Jo sóc un pobre desgraciat
sens família i sense llar.
i em vendria els meus calçons
per un plat de macarrons.

La cançó ja s'ha acabat
i em daré per ben pagat
si em doneu oh, companyons!
Un bon plat de macarrons.

51. A més a més dels macarrons quins altres plats de pasta coneixeu?

52. El Bruno té un secret a la cuina: la Maduixa sempre està a l'aguait de les espècies que s'han de posar als macarrons i als altres plats. Fes com la Maduixa i troba en aquesta sopa de lletres deu plantes aromàtiques i altres espècies.

orenga – alfàbrega – nou moscada – julivert – anet – safrà – farigola – romaní
– canyella – pebre

N	Y	R	Q	T	G	N	E	C	A	N	Y	E	L	L	A
O	U	O	R	E	N	G	A	G	L	Y	O	P	Z	R	T
U	J	M	T	F	C	U	T	V	H	I	T	E	E	X	U
M	D	A	I	A	F	E	S	P	A	J	K	B	S	I	C
O	S	N	Z	R	D	W	A	L	F	A	B	R	E	G	A
S	H	I	M	I	Q	N	F	G	L	G	D	E	Y	U	M
C	C	L	F	G	G	R	R	P	E	N	H	P	F	A	I
A	K	B	X	O	E	M	A	C	A	T	F	A	T	N	O
D	P	U	N	L	I	P	X	Z	R	H	O	S	X	E	C
A	L	U	A	A	T	J	U	L	I	V	E	R	T	T	B

53. Per què creus que és important mantenir els secrets?

54. Finalment, com valoraries la lectura? Pensa-t'ho i contesta les preguntes que et farà el teu company o companya, després tu les has de fer a algú altre. Després tota la classe posarà en comú les diverses opinions.

Valoració de la lectura
Quin personatge d'aquesta història t'ha agradat més? Per què?
Creus que tot el que ens explica Mercè Canela en aquesta història podria passar avui dia, o més aviat ho veus impossible? Per què?
Quant de temps creus que triguin a desentortolligar-se tots els fets? Un dia, dos o tres dies, una setmana, un mes, una any... Per què ho creus?
Quina situació t'ha semblat més divertida? I quina més avorrida? Explica per què.
T'agraden les històries d'intriga? Què prefereixes llegir?
T'ha agradat aquest llibre? De l'1 al 10 quina puntuació li posaries?
Recomanaries aquest llibre? A qui?